

Kalevalamitta eli suomalainen runomitta on ikaikainen suomalainen kielimuoto, laulun ja muistamisen kaava, yhtä vanha kuin kielemmekin. Sen poljento on kantanut kansamme pyhiä myyttejä, viihdyttäviä tarinoita sekä arkisia iloja ja suruja ainakin parin tuhannen vuoden ajan. Kalevalamitta on suomalaisen kulttuurin ydinainesta.

Kalevalamitta lyhyesti

Kalevalamittainen säe muodostuu pääsääntöisesti kahdeksasta tavusta, jotka ryhmittyvät neljään kahden tavun mittaiseen runojalkaan. Ensimmäisen runojalan koostumus on varsin vapaa. Toisessa, kolmannessa ja neljännessä runojalassa pääpainollisten tavujen eli sanojen ensitavujen sijoittumista ohjaa **Kalevalamitan pääsääntö**:

- Pitkä pääpainollinen tavu asettuu runojalan alkuun.
- Lyhyt pääpainollinen tavu asettuu runojalan loppuun.

Pääsääntöä tarkentavat ja täydentävät muutamat **lisäsäännöt**:

- Pääsääntö ei koske ensimmäistä runojalkaa.
- Ensimmäisessä runojalassa voi joskus olla kolme, jopa neljäkin tavua.
- Pääsääntö ei koske yksitavuisia sanoja.
- Yksitavuinen sana ei voi olla säkeen lopussa.
- Säkeen keskellä ei voi olla nelitavuista sanaa. (Kesuurasääntö)
- Säkeen viimeinen tavu ei voi olla pitkävokaalinen.

Lisäksi kalevalamittaisella runolla on vakiintuneita **tyylipiirteitä**:

- Pitkät sanat sijoittuvat mieluiten säkeen loppuun. (Viskurilaki)
- Jyrkkiä säkeenylityksiä ei ole.
- Säkeen sisällä on usein alkusointua.
- Kerrontaa rikastetaan monipuolisella kerron käytöllä.

Tutustu, opi ja kokeile itse!

Näille sivuille olemme koonnet tietopaketin kalevalamitasta. Vasemmalla oleva valikko toimii

sivuston sisällysluettelona. Jos runojalat, kesuurat ja säkeenlytykset eivät ole tuttuja tai jos sanojen tavujaon ominaisuudet ovat päässeet unohtumaan, aloita tutustumalla *Peruskäsitteisiin*. Opeteltuasi

Mittasäännöt

voitkin jo kokeilla itse säkeiden sorvaamista. Tarkista

Trokeemankelilla

, menivätkö tavut paikoilleen!

Tyyliseikkojen

hallinnassa neuvomme myös alkuun, mutta niiden soveltamisessa jokaisen runoniekan on harjoituksen myötä kehitettävä oma tyylinsä.